

שאלון בחינה בהנהלת חשבונות ליועצי מס

מועד ינואר 2004

ל נ ב ח ן

משך הבחינה 4.5 שעות.

כתוב בכתב יד ברור, סדר וניקיון ישפיעו על הניקוד.

קרא בעיון את כל גיליון השאלות לפני שתיגש לפתרון.

שאלות מס' 1, 2, 3 - יש לפתור במחברת א'.

שאלות מס' 4, 5 - יש לפתור במחברת ב'.

שאלות מס' 6, 7 - יש לפתור במחברת ג'.

ב ה צ ל ח ה

יש לצרף את כל החישובים והפירוטים ששימשו בסיס לפתרון כל שאלה ושאלה.

הערה: נא לפתור את השאלות במחברות המתאימות ב ל ב ד !!!

שאלה 1 - 20% - פתרון במחברת א'

הניקוד לשאלות 1.1 עד 1.6 – 3% ולשאלה 1.7 – 2%.

רונית פתחה עסק לשיווק מוצרים שונים ב-1.1.2000. עריכת הדו"ח הכספי ליום 31.12.03 מתעכבת בשל אירועים חשבונאיים, המפורטים להלן, שטרם נרשמו בפנקסים. רונית פנתה אליך על מנת שתציע פתרונות.

נתונים לנדרש 1.1 ו-1.2

- כל המכירות מבוצעות באשראי. 70% מהתקבולים מתקבלים בשנה בה בוצעו המכירות ו-30% הנותרים מתקבלים בשנה שלאחריה.
- המכירות בש"ח בשנת 2002 היו – 1,240,000 ובשנת 2003 – 1,320,000 ₪.
- בשנת 2003 זוהה והוכר חוב אבוד בסך 4,800 ₪ שמקורו במכירות שנת 2002.
- את חשבון ההפרשה לחובות אבודים ומסופקים יש להעמיד על 2% מיתרת הלקוחות ליום 31.12 של כל שנה. את החובות האבודים רושמים לחובת ההפרשה.

1.1 נדרש – מה סכום ההוצאה לחובות אבודים ומסופקים בשנת 2003?

נשקלת האפשרות לשינוי שיטה החל מ-1.1.2003 - על סמך הנתונים שלעיל ב-1.1 יש לחשב את ההוצאה לחובות אבודים ומסופקים - 0.5% מסך המכירות.

1.2 נדרש – מה יתרת ההלח"מ ליום 31.12.2003?

1.3 העסק משווק מוצר חדש החל מ-1.7.03. נתנת אחריות למוצר למשך שנה. עפ"י מחקרים שנעשו 15% מהמוצרים שנמכרו יוחזרו לצורך תיקון. עלות תיקון 65 ₪ לכל מוצר.

עד ליום 31.12.03 נמכרו 4,500 מוצרים ועלות התיקונים הסתכמה ב-27,785 ₪.

40 מוצרים מקולקלים שלא ניתן היה לתקנם הוחלפו.

נדרש: פקודת יומן לרשום הוצאות ההפרשה לאחריות לשנת 2003.

1.4 בעסק 2 שכירים. המשכורת החודשית של כל אחד היתה 8,500 ₪. בתאריך 1.7.03 הוגדלו המשכורות ל-9,500 ₪ לכל אחד.

במאזן ליום 31.12.02 הוצגו הסעיפים הבאים בש"ח:

עתודה לסיום יחסי עובד-מעביד 51,000

בניכוי יעודה לפיצויים 31,000

20,000

במהלך 2003 הופקדו ביעודה 18,000 ₪ ורווח היעודה היה 7,000 ₪.

נדרש: מה הסכומים שיוצגו במאזן ליום 31.12.03 בסעיפים :

עתודה לסיום יחסי עובד- מעביד
יעודה לפיצויים

1.5 בתאריך 1.1.03 נתקבלה הלוואה מהבנק בסכום של 450,000 ₪.

התנאים :

1. ההלוואה והריבית צמודים לשער החליפין של הדולר האמריקאי.
2. הריבית 6% ותשולם פעמיים בשנה – ב- 30.6 וב- 31.12 של כל שנה, החל מ- 30.6.03.
3. פרעון ההלוואה ביום 31.12.05.

שער החליפין של 1 דולר	תאריך
₪ 4.7	1.1.03
₪ 4.3	30.6.03
₪ 4.8	31.12.03

נדרש: מה סכום הוצאות המימון לשנת 2003?
(נא לציין בנפרד את הפרשי ההצמדה ובנפרד את הריבית)

1.6 העסק השקיע עודפי מזומנים זמניים בבורסה לניירות ערך בת"א. להלן נתונים על הרכישות והמכירות במהלך שנת 2003.

שם המניה	מספר המניות ברכישה	מחיר רכישה למניה	מחיר מכירה למניה
השושנים	200	100	110
הניצנים	150	120	110

העסק קיבל בגין המניות הנ"ל – מניות הטבה בשיעור 10%.

כל המניות נמכרו.

נדרש: - מה הרווח (ההפסד) של העסק ממכירת ניירות הערך?

1.7 העסק שכר ביום 1.6.03 מחסן לתקופה של שנתיים תמורת שכר דירה בסה"כ 30,000 ₪ ביום 1.6.03 שלם העסק למשכיר סך 6,000 ₪.

ביום 1.12.03 שילם העסק למשכיר את יתרת החוב עד תאריך זה וכן את שכר הדירה עד ליום 31.5.04.

נדרש: מה הסכום שהעסק שילם ביום 1.12.03?

שאלה 2 – 20% - פתרון במחברת א'

להלן שאלות בנושאים שונים.

הניקוד לשאלות 2.1 עד 2.6 – 3%, לשאלה 2.7 – 2%

2.1 שלומי משווק ספר שעלותו 30 ₪ בתוספת רווח גלמי בשיעור 25% על העלות. עקב ההתייקרויות במשק העלה בית הדפוס את עלות הדפסת הספר לשלומי ב- 16.667%.
שלומי החליט להסתפק ב- 2/3 מסכום הרווח הגלמי הקודם לפני השינויים.

נדרש: מה שיעור הרווח הגלמי באחוזים ממחיר המכירה החדש של הספר?

2.2 בשנת 2004 בדק פקיד השומה את הדו"חות על ההכנסות שהגיש אייל – עצמאי, בעל עסק לשנים 2001 – 2002 – 2003. כתוצאה מהממצאים הוסכם שההכנסה החייבת במס תשתנה בהתאם:
2001 - בספירת המלאי ליום 31.12.01 התגלתה טעות. סכום המלאי הוגדל בסך 25,000 ₪.
2002 - הוסכם לחייב במס סך 10,000 ₪ - סכום שדווח כהכנסה פטורה.
2003 - הוסכם שהוצאה בסך 80,000 ₪ מהווה "הוצאה הונית" ולא "הוצאה פירותית". תותר בגין ההוצאה הפחתה בשיעור 10% החל מ- 1.1.2003.

שיעור המס החל על הגדלת הכנסה או חסכון במס בהקטנת ההכנסה במקרה זה:

<u>2003</u>	<u>2002</u>	<u>2001</u>
50%	50%	40%

נדרש: מה סכום המס הנוסף שישלם ו/או יקבל אייל כתוצאה מהממצאים הנ"ל? (התעלם מנושא ריבית והפרשים והצמדה בגין הפרשי מס).

2.3 להלן נתונים על התפתחות ההון העצמי של חברת הפאר בע"מ, בש"ח: - החברה הוקמה ביום 1.1.02 ובאותו יום הונפקו ונפרעו 300,000 מניות רגילות ו- 200,000 מניות בכורה א' 9%. כל המניות הן בנות 1 ₪ ערך נקוב. מניות הבכורה צוברות ומשתתפות ב- 50% משיעור הדיבידנד מעבר ל- 10% שיחולק לבעלי המניות הרגילות.
בתאריך 1.1.03 הונפקו ונפרעו 200,000 מניות בכורה ב' 7% מניות בנות 1 ₪ ערך נקוב, צוברות ולא משתתפות.
הרווח הנקי אחרי מס לשנת 2002 היה 50,000 ₪ ולשנת 2003 80,000 ₪.
בתאריך 31.12.03 הכריזה וחלקה החברה לראשונה מיום הקמתה דיבידנד במזומן בשיעור 10% למניות הרגילות ולמניות הבכורה את המגיע.

נדרש: מה סכום ההון העצמי של החברה ליום 31.12.03?

2.4 להלן חלק ממרכיבי מאזן עסק: הרכוש הקבוע – 30%, השקעות – 5%, רכוש אחר והוצאות נדחות – 5%.
 כמו כן ההון העצמי – 40%, התחייבויות לזמן ארוך – 30%.
 מרכיב המלאי ברכוש השוטף 75%.

נדרש:
 1. מה יחס ההון השוטף? (היחס השוטף).
 2. מה יחס ההון המהיר? (היחס המהיר).

נתונים לנדרש 2.5 ו-2.6

ביום 1.1.2002 החל בניה – יאיר בבנית בנין, המיועד למכירה, הכולל 12 דירות זהות. משך הבניה 2 שנים. עלות הקרקע 500,000 ₪.

השנה	עלויות בניה בפועל ללא קרקע	עלויות צפויות לסיום בניה	נמכרו	מחיר דירה	גביה	גביה בשנה שלאחריה
2002	330,000	1,310,000	4	180,000	20%	80%
2003	1,190,000	--	8	200,000	20%	80%

מחיר הדירה המצוין לעיל משקף מחיר לדירה בודדת שנמכרה באותה שנה.

נדרש 2.5 – מה הרווח (ההפסד) הגולמי מהבנין שיש להכיר בו (אם בכלל) בשנת 2002?

נדרש 2.6 – מה הרווח (ההפסד) הגולמי מהבנין שיש להכיר בו בשנת 2003?

2.7 – הון שותפות א' ו- ב' 240,000 ₪. היחס 2/3 לשותף א' ו- 1/3 לשותף ב' – בהון ובחלוקת רווח (הפסד).

שותפים א' ו- ב' מוכנים לצרף את ג' כשותף. על ג' להשקיע בשותפות סכום שיקנה לו 25% בהון ובחלוקת רווח (הפסד) של השותפות החדשה.

נדרש: מה הסכום שעל ג' להשקיע?

שאלה 3 – 10% - פתרון במחברת א'

ד"ר מזור – רופא עצמאי, שכר מרפאה כולל הציוד.

להלן הדוחות שהומצאו על ידו על בסיס צבירה: -

1. יתרות מאזניות ליום 31.12.02 וליום 31.12.03.
2. דו"ח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31.12.03.

יתרות מאזניות בש"ח: -

<u>31.12.03</u>	<u>21.12.02</u>	<u>פרטים</u>	<u>31.12.03</u>	<u>31.12.02</u>	<u>פרטים</u>
38,350	36,550	הון- מזור	4,000	2,000	מזומן
		<u>הוצאות לשלם</u>			<u>הוצאות מראש -</u>
6,000	4,000	טלפון	27,000	16,000	משפטיות
1,200	4,800	מיסי עיריה	3,000	9,000	בטוח
2,450	1,650	חשמל	18,000	12,000	שכר דירה
<u>9,000</u>	<u>7,000</u>	<u>משכורת</u>	<u>5,000</u>	<u>15,000</u>	הכנסות לקבל
<u>57,000</u>	<u>54,000</u>		<u>57,000</u>	<u>54,000</u>	

דו"ח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31.12.03 בש"ח, על בסיס צבירה:

501,850	<u>הכנסות</u>
	<u>הוצאות</u>
78,000	משכורת
48,000	שכר דירה
18,000	משפטיות
17,000	ביטוח
16,000	הנה"ח ובקורת
24,000	חשמל
18,000	טלפון
<u>26,000</u>	<u>מיסי עיריה</u>
<u>245,000</u>	
<u>256,850</u>	<u>הכנסה נקיה</u>

גדרש: - דו"ח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31.12.03 על בסיס מזומן.
(גדרש דו"ח רווח והפסד מלא במתכונת ובסעיפים כמו בדו"ח המופיע לעיל).

פתרון במחברת ב'

שאלה מס' 4 – ביקורת לצורכי מס – 15%

א. מר תפרני בעל מתפרה בירוחם. מר תפרני מייצר שלושה סוגים של חולצות: חולצות מבד משובח עם שרוול ארוך (להלן – א'), חולצות מבד רגיל עם שרוול ארוך (להלן – ב') וחולצות מבד רגיל עם שרוול קצר (להלן – ג'). להלן נתונים נוספים לגבי המתפרה בשנת המס 2003:

1. לייצור חולצה א' דרושים 3 מ"ר בד ברוטו ו- 10 כפתורים, לייצור חולצה ב' דרושים 2.80 מ"ר בד ברוטו ו- 8 כפתורים ולייצור חולצה ג' דרושים 2.20 מ"ר בד ברוטו ו- 6 כפתורים.

2. סעיף הקניות בדו"ח רו"ח כולל קניות כדלקמן: כפתורים – 7,400 ₪; בד משובח – 240,000 ₪; בד רגיל – 291,000 ₪.

3. הכפתורים נקנים באריזות של 100 כפתורים בעלות של 10 ₪ לאריזה. 10% מהכפתורים בכל אריזה אינם ניתנים לשימוש בשל ליקוי בייצור.

4. עלות מ"ר של בד משובח 40 ₪ ושל בד רגיל 15 ₪.

5. במתפרה לא היה מלאי פתיחה ולא מלאי סגירה מכל סוג שהוא.

6. על פי ניתוח החשבוניות התברר כי מכירת חולצות א' מהווה 20% מהחולצות הנמכרות וחולצות ב' 30%.

7. מכירות המתפרה מתפלגות כדלקמן: 40% בסיטונאות ו- 60% ליחידים.

8. שיעור הרווח הגולמי במתפרה הינו כדלקמן:

חולצות א' – בסיטונאות 70% מהעלות וליחידים 120% מהעלות.
חולצות ב' – בסיטונאות 30% ממחיר המכירה וליחידים 50% ממחיר המכירה.
חולצות ג' – בסיטונאות 35% ממחיר המכירה וליחידים 50% ממחיר המכירה.

9. המחזור המדווח ע"י מר תפרני – 916,162 ₪.

כיועץ המס של מר תפרני, ברצונך לבדוק את סבירות המחזור המדווח בהתחשב בנתונים הנ"ל.
מהן מסקנותיך? נמק תוך הצעת חישובים מפורטים. (10%).

ב. מר גלגלי הינו נהג מונית המבצע נסיעות בשירות מיוחד (ספיישל) באזור תל אביב. ציין חמישה אינדקטורים לבחינת סבירות הפידיון של מר גלגלי. (5%).

פתרון במחבת ב'

שאלה 5 – רכוש קבוע ואחר – 10%

לפניך 5 שאלות (2 נקודות לשאלה), עליהן יש לענות בליווי חישובים והסברים מתאימים (כל הסכומים הם ללא מע"מ, אלא אם נאמר במפורש אחרת):

1. עסק רכש ביום 1.3.2003 ציוד בסכום של 118,000 ₪ (כולל מע"מ בשיעור של 18%). הציוד אמור להיות מופחת על פני 5 שנים מיום הפעלתו, ללא ערך שייר, לפי שיטת סכום ספרות השנים בסדר יורד.
לשם רכישת הציוד נלקחה הלוואה בסך 80,000 ₪. הוצאות הריבית בגין הלוואה הן 700 ₪ לכל חודש החל מיום הרכישה ב-1.3.2003.
העסק החל בהפעלת הציוד ב-1.8.2003.
מה בסכום עלות הציוד (לפני פחת נצבר) כפי שתרשם בספרים ומה סכום הוצאות הפחת בגין הציוד לשנת 2003?
2. בבעלותה של חברת ש.י. בע"מ, יש מבנה ישן ורעוע שעלותו (לפני ניכוי פחת נצבר) עומדת בספרים על 450,000 ₪ (ללא עלות הקרקע). הפחת הנצבר נכון ל-31.12.2002 עומד על 403,000 ₪.
ב-1.1.2003 החברה הרסה את המבנה הרעוע והשקיעה סכום של 50,000 ₪ במזומן בגינון ופיתוח של הקרקע במקום בו עמד המבנה, על מנת לייפות את הסביבה שבה ממוקמים משרדי החברה.
מהן פקודות היומן שיש לרשום בגין הפעולות המתוארות לעיל?
3. חברה רכשה משאית בסכום של 130,000 ₪. ביום 1.7.2002 הוחלף המנוע של המשאית בסכום של 21,000 ₪.
שיטת הפחת אותה קבעה החברה היא שיטת הקו הישר (לפני ואחרי השיפוץ).
החברה העריכה בכל התקופה בה הוחזקה המשאית (לפני ואחרי השיפוץ) כי יישאר ערך שייר בסך 10,000 ₪ בתום תקופת הפחתה.
החברה העריכה לפני השיפוץ את אורך חיי המשאית ב-6 שנים ומיום השיפוץ העריכה כי יתרת חיי המשאית היא 4 שנים.
יתרת העלות (לאחר פחת נצבר) של המשאית ביום 31.12.2003 עומדת על 57,500.
באיזה תאריך נרכשה המשאית ומה סכום הוצאות הפחת של המשאית לשנת 2003?
4. חברה רכשה ב-1.4.2002 פטנט בסכום של 120,000 ₪ לצורכי פיתוח מוצר חדש בתחום עיסוקה. אורך חיי הפטנט נאמד ב-8 שנים.
האם פטנט הוא רכוש שניתן להפחתה חשבונאית, ועל כמה יעמוד סכום הפטנט בספרים ביום 31.12.2003?
5. מהן הוצאות נדחות? הצג(י) דוגמא אחת.

שאלה מס' 6 – התאמות – 10% (פתרון במחברת ג)

יתרת חשבון עו"ש "בנק מערבי" בספרי "העסק" ליום 30.11.03 עמדה על 5,250 ₪ בחובה.

יתרת חשבון עו"ש "העסק" בספרי "בנק מערבי" באותו מועד עמדה על 5,250 ₪ בזכות.

בדיקת העלתה כדלקמן:

1. ב- 20.11.03 הבנק חייב את עו"ש "העסק", בגין הוראות קבע בסך 2,360 ₪ (כולל מע"מ), לתשלום הטלפון הפרטי של בעל העסק לחודש 10/03; חיוב זה טרם נרשם בספרי "העסק".
2. ב- 27.11.03 הבנק זיכה את עו"ש "העסק" בסך 1,000 ₪, בגין הפקדה שהיתה צריכה להיכלל בחשבונו הפרטי של בעל העסק; הטעות תוקנה ע"י הבנק רק ב- 2.12.03.
3. ב- 28.11.03 זוכה עו"ש הבנק בספרי "העסק" בגין שיק שזמן פרעונו 30.11.03 בסך 1,250 ₪, אשר נמסר לספק ראובן עוד בחודש קודם; השיק הוצג ונמשך ב- 30.11.03, אך הבנק חייב את עו"ש "העסק" רק ב- 1.12.03.
4. ב- 30.11.03 הבנק חייב את עו"ש "העסק" בדמי ניהול בסך 225 ₪ וזיכה את עו"ש העסק ברבית בסך 335 ₪. התברר כי על מנת "לחסוך" בפעולות יומן, מנהל החשבונות של "העסק" זיכה את עו"ש הבנק וחייב את חשבון הכנסות מימון (נטו) בסך 110 ₪.
5. ב- 30.11.03 הבנק זיכה את עו"ש "העסק" בסך 1,000 ₪, בגין שטל"ן בסך 1,110 ₪ לאחר קיזוז דמי נכיון בסך 110 ₪. מנהל החשבונות של "העסק" חייב את עו"ש הבנק וזיכה את ח-ן שטל"ן בסך 1,110 ₪.

נדרש:

1. לרשום את פעולות היומן הדרושות בספרי "העסק"
2. לקבוע את היתרה (המותאמת) הנכונה ל- 30.11.03.

שאלה 7 – 15% - פתרון במחברת ג'

חברת "יוסף ואחיו" עוסקת בייבוא ושיווק של כיורים וכלים סניטריים.
להלן פרטים על חלק מפעולותיה של החברה במהלך שנת 2002:

החברה מייבאת כיורים מיוחדים מספק בארה"ב. החברה משלמת עבור הכיורים בדולרים.
תנאי התשלום של החברה לספק הנם:
505 במועד ההזמנה
50% במועד קבלת הסחורה – חודשיים לאחר מועד ההזמנה

הספק מייצר את הכיורים בסדרות, כאשר מדי שישה חודשים הוא מחליף את קו המוצרים ומעניק לסדרה שם מיוחד.
במהלך שנת 2002 הזמינה החברה כיורים מהספק בשני מועדים, בכל מועד – סידרה אחרת:

1.3.2002 – הזמנת כיורים בעלות של \$ 500,000 - סדרת "הבית החם"
1.9.2002 – הזמנת כיורים בעלות של \$ 600,000 - סדרת "פינוק"

החברה קובעת את מחיר המכירה של הכיורים על פי הנוסחה הבאה:
מחיר מכירה (כולל מע"מ) = $1.77 * \text{עלות (ללא מע"מ)}$

תנאי התשלום שהחברה מעניקה ללקוחות:
50% מהתמורה ביום ההזמנה והיתרה – במועד האספקה.
המחיר ללקוחות בארץ נקוב בש"ח ואינו מושפע משינויים בשער החליפין.

החברה מעריכה את המלאי באופן ספציפי.
מלאי הכיורים ליום 31.12.2001 הוצג במאזן בשווי של 750,000 ₪.

בספירת מלאי שנערכה ביום 31.12.2002 נמצאו הכמויות הבאות:
20% ממלאי הפתיחה – מתוכם 25% מוצרים פגומים
40% מההזמנה של 1.3.2002 – מתוכם 5% מוצרים פגומים
60% מההזמנה של 1.9.2002.

המוצרים הפגומים הם כיורים שניזוקו במהלך חודש אפריל 2002 בעקבות קריסת קיר במחסני החברה. מוצרים אלה נמכרים תמורת 50% מהעלות.

להלן פרטים על שער החליפין של הדולר ביחס לשקל במהלך שנת 2002:

31.12.02	1.12.02	1.11.02	1.9.02	1.6.02	1.5.02	1.3.02	תאריך
4.3	4.3	4.4	4.5	4.4	4.4	4.3	דולר

שיעור המע"מ בשנת 2002 הוא 18%.

נדרש

1. כיצד יוצג המלאי במאזן ליום 31.12.2002? (5 נקודות)
2. מה היה מחזור המכירות במהלך שנת 2002? (4 נקודות)
3. בסעיף זה בלבד הנח כי שווי המלאי ליום 31.12.2002 הוא 2,473,350 ₪ ומחזור המכירות – כפי שחישבת בסעיף 2, מהו הרווח הגולמי ומה שיעורו מהמכירות בשנת 2002? (3 נקודות)

4. הנח כי בשנת 2003 החלה החברה לייצא לאירופה. מחיר המכירה ללקוחות נקוב במטבע היורו. במהלך שנת 2003 עלה ערכו של מטבע היורו ביחס לשקל בעוד שערכו של הדולר ביחס לשקל – ירד. כיצד יושפעו הרווח הגולמי, מחזור המכירות והמלאי של החברה משינויים אלה?
(3 נקודות)

בתשובותיך, יש להציג ולהסביר את החישובים עליהם התבססת.

ב ה צ ל ח ה !